

Η καταστροφή ενός ολόκληρου νησιού

του Δημητρίου Δούκα Σουφλήρη*

Το 1999 με το Ν 2773 απελευθερώθηκε η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα. Αυτό σημαίνει ότι η ηλεκτρική ενέργεια θεωρήθηκε ένα εμπόρευμα και επομένως οι κανόνες που διέπουν την παραγωγή, εμπορία και κατανάλωση του, είναι οι συνήθεις των αγορών και του ελεύθερου εμπορίου. Συνακόλουθα το μέχρι τότε ισχύον καθεστώς, όπου η υπόθεση της ηλεκτρικής ενέργειας ήταν κυρίως υπόθεση του κράτους και του δημοσίου έπαυσε να υφίσταται και να ισχύει.

Αυτό το νέο καθεστώς ίσχυσε για τη χώρα μας, αλλά και για τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. Συνδυαζόμενο το προηγούμενο με την παρουσιαζόμενη ως τρομακτική απειλή της ανθρωπογενούς κλιματικής αλλαγής, για την οποία υπάρχει ανάγκη εξεύρεσης λύσεων, προωθήθηκαν ευρέως οι λεγόμενες ΑΠΕ (Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας) και εξ αυτών την πρωτοκαθεδρία έλαβε η Αιολική Ενέργεια, δηλαδή τα αναφερόμενα ως αιολικά πάρκα (Α/Π, κανονικά ονομάζονται ΑΣΠΗΕ, δηλαδή αιολικοί σταθμοί παραγωγής ηλεκτρ. Ενέργειας).

Η ανάπτυξη της Αιολικής Ενέργειας στην Ελλάδα προωθήθηκε εκπληκτικά από την δημιουργία ενός τοπικού/ελλαδικού λόμπι της ΕΛΕΤΑΕΝ (το ότι είναι λόμπι το αναφέρανε οι ίδιοι στον ιστότοπό τους¹). Τα στοιχεία για το αιολικό δυναμικό δόθηκαν κυρίως από το ΚΑΠΕ (Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας).

Υπό όλους τους ανωτέρους όρους, την 20ετία 2000 έως σήμερα, διάφοροι τόποι της Ελλάδας και κυρίως η Νότιος Εύβοια, για την ακρίβεια το 1/3 του νησιού, νοτίως του άξονα της Κύμης-Αλιβερίου, βίωσαν τη μεγαλύτερη ανάπτυξη Α/Π όχι μόνο της Ελλάδας αλλά πιθανότατα και πανευρωπαϊκά.

Όλες οι άλλες δραστηριότητες πέρασαν σε δεύτερη μοίρα, εγκαταλείφθηκαν, οπισθοχώρησαν και πλέον σήμερα με εγκατεστημένες και λειτουργούσες άνω των 640 ανεμογεννητριών (Α/Γ), 200 στο στάδιο της κατασκευής και σχεδιαζόμενες άνω των 1000², αφενός φθάσαμε στο σημείο να έχουμε πανελλαδικώς το 20% της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από Α/Π από την Νότ. Εύβοια και αφετέρου να έχει μετατραπεί το τμήμα αυτό του νησιού σε ένα βαρέως πάσχοντα τόπο: Το φυσικό της περιβάλλον έχει σχεδόν εξαφανισθεί, οι αρχαιότητες σε πολλές περιπτώσεις έχουν καταστραφεί, ο κοινωνικός ιστός έχει διαρραγεί. Η τοπική οικονομία είναι σε μόνιμη πτωτική πορεία. Το μόνο που έχει υπέρμετρα αναπτυχθεί είναι η διαπλοκή, τα συμφέροντα μεγάλων επιχειρηματικών κύκλων και πολιτικών προσώπων και η χαλάρωση της συνειδήσεως προσώπων της τοπικής κοινωνίας.

Τόσο οι ντόπιοι όσο και άνθρωποι απ' ολόκληρη την Ελλάδα, αρκεί το βλέμμα σου να συνοδεύεται από λογική και συνείδηση, έχουμε ήδη κάνει μνημόσυνα για την Νότια Εύβοια...

-.-

Τον Αύγουστο του 2021, μόνο 13 μήνες πριν, σε μία φωτιά που διήρκησε περισσότερο από 10 ημέρες, μία φωτιά πλήρως αντιμετωπίσιμη, που όμως έμεινε να καίει μόνη της τουλάχιστον για τις 4-5 πρώτες μέρες, 550.000 στρέμματα δάσους και αγροτικής γης, εξαφανίστηκαν από το πρόσωπο

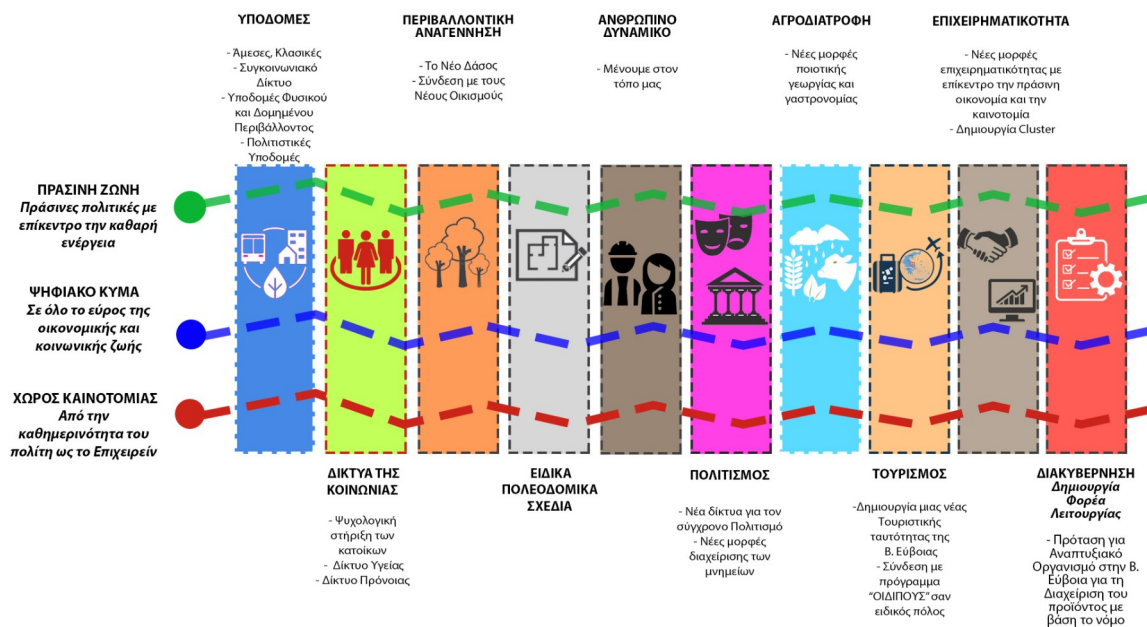
1 Δείτε το <https://eteriaperivallontoskimis.blogspot.com/2020/10/blog-post.html> (προσβάσιμο την 26/9/2022)

2 Δείτε τα στοιχεία για τον Δήμο Καρύστου και μόνο στο <https://eteriaperivallontoskimis.blogspot.com/2022/09/62022.html> (προσβάσιμο την 26/9/2022)

της γης. Μαζί οι κόποι μιας ζωής για πολλούς ανθρώπους, ένας ολόκληρος πολιτισμός, η ιστορία και οι δομές της κοινωνίας των χωριών και τοπικών κοινοτήτων.

Ένα χρόνο μετά οι άστεγοι παραμένουν άστεγοι, οι αποζημιώσεις των αγροτών δίνονται με το σταγονόμετρο (όταν και εάν δίνονται), χορηγίες κάθε είδους έχουν υποκαταστήσει την κρατική και δημόσια μέριμνα. Μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι, όπως ΙΚΕΑ, ΕΛΠΕΝ, Interamerican, διαΝΕΟσις, ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ κ.α. παρουσιάζονται ως σωτήρες³ και την όλη διαχείριση έχει αναλάβει ο Στ. Μπένος, πρόσωπο ιδιαιτέρως αμφιβόλου ιστορίας, πλην όμως υπερβολικά καλών σχέσεων με το οικονομικό κατεστημένο και την παρούσα κυβέρνηση.

Έχει παρουσιασθεί σε ημερίδες, ιστότοπους και πανάκριβες εκδηλώσεις, ένα πλάνο 10 σημείων για την ανασυγκρότηση της Β. Εύβοιας. Πράγμα περίεργο όμως: Το πλάνο αυτό ήταν ήδη έτοιμο πριν σβήσει η φωτιά του περσινού Αυγούστου. Στις 14/08/21, το ΔΙΑΖΩΜΑ (σωματείο του Μπένου) έλαβε με e-mail ακριβώς αυτό το πλάνο⁴, με κάθε λεπτομέρεια. Ερώτημα και απορία: Μα πότε το είχαν ετοιμάσει; Πριν την φωτιά ή όσο ακόμη έκαιγε η φωτιά; Δείτε το στην εικόνα 1 και από κάτω ακριβώς ο τίτλος που φέρει ακόμη το αρχείο (την 28/9/2022).

Εικόνα 1 https://diazoma.gr/site-assets/CIRCLES_MAXIMOU_KATHETES_final.jpg

Το Βόρειο κομμάτι του νησιού μας έχει ήδη περάσει στη μνήμη μας, τόσο για τους ντόπιους, όσο και για τους επισκέπτες, σε τελική ανάλυση για όλους όσους είχαν αγαπήσει αυτά τα θαυμαστά σε ομορφιά μέρη.

--

Τι μένει πλέον σε αυτό το ταλαιπωρημένο νησί; Μένει το κέντρο του, η Κεντρική Εύβοια, από Δίρφου-Στενή μέχρι Κοτύλαια-Κύμη και Σέτα-Ερέτρια. Ένας τόπος, με το μοναδικό δάσος ελάτων σε ολόκληρο το Αιγαίο, ένας τόπος με πανευρωπαϊκή περιοχή για τα πουλιά (Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά GR111), μια από τις σημαντικότερες περιοχές Natura της Ελλάδας (Ζώνη Ειδικής Προστασίας GR2420011 «Όρη κεντρικής Εύβοιας, παράκτια ζώνη και νησίδες»), το μεγαλύτερο

³ βλ. <https://diazoma.gr/cultural-routes/northern-evia/>

⁴ Αναλύεται το ζήτημα στο 2ο μέρος του ντοκιμαντέρ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ, των Ν. Ψαρρού και Ι. Λαζάρου, που φέρει τον υπότιτλο Πάρτυ Συνεργειών και μετά από προβολές σε πολλά μέρη της Ελλάδας πολύ σύντομα θα είναι ελεύθερο στο διαδίκτυο.

σύμπλεγμα σπηλαίων-καρστ⁵ στη χώρα, και ο υδροδότης του μεγαλύτερου μέρους του νησιού. Εδώ πλέον έχουν βρει καταφύγιο τα ζώα και τα πτηνά που στο Νότο τα κυνήγησαν οι Α/Γ και στον Βορρά η φωτιά. Εδώ υπάρχει η ζωντανή μήτρα που εντός της κρατάει τα 1400 είδη φυτών (πολλών ενδημικών)⁶ που θα δώσουν κάποτε πάλι ζωή στον Βορρά και στον Νότο.

Τον τόπο αυτό ήδη πριν την καταστροφή του περσινού Αυγούστου χιλιάδες πολίτες και 130 Συλλογικοί φορείς είχαν ζητήσει να γίνει εθνικό πάρκο. Και τώρα που η ανάγκη προστασίας αυτού του τόπου έχει αναχθεί σε ζήτημα ζωής και θανάτου για ολόκληρο το οικοσύστημα του νησιού, αλλά και για τον πολιτισμό και την κοινωνία του, τώρα λοιπόν που όλοι θα πιστεύουν ότι οι τοπικοί παράγοντες και κυρίως το ίδιο το ελληνικό κράτος και τα αρμόδια υπουργεία ή υπηρεσίες (πχ Δασικές διευθύνσεις και Δασαρχεία) θα τον προστατεύουν απόλυτα και καθολικά, τώρα λοιπόν, προχώρησαν στην αδειοδότηση του μεγαλύτερου συμπλέγματος ΑΣΠΗΕ στην χώρα, συμφερόντων ΕΛΛΑΚΤΩΡ-ΕΡΡΡ-Βαρδινογιάννη.

Όλα τα προηγούμενα γίνονται κόντρα στις περισσότερες από 25 Ενδικοφανείς Προσφυγές εναντίον του έργου, άνω των 10 Αιτήσεων Ακυρώσεως ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων (ΣτΕ κα) και κυρίως: περιφρονώντας και ρίχνοντας στον κάλαθο των αχρήστων την Διαδικασία των Δημόσιων Διαβουλεύσεων, όπου για πρώτη φορά στην Ελλάδα υποβλήθηκαν περισσότερα των 2000 αρνητικών σχολίων, Δ11 και τεκμηριωμένων επιστημονικά απόψεων. Δείτε στην εικόνα 2 μία αφίσα που κυκλοφόρησε στο νησί και με την δύναμη της εικόνας παρουσιάζει όλη αυτή την υπόθεση.

Εικόνα 2. Αφίσα για την πρόσφατη Δημόσια Διαβούλευση

Υπό το πρόσχημα της ανάγκης των ΑΠΕ, των ψευδών ισχυρισμών περί φθηνής ενέργειας, άλλων επιστημονικοφανών προτάσεων και μίας λάγνας πράσινης αναπτυξιακής προπαγάνδας, μας έχουν καταδικάσει σε περιβαλλοντικό θάνατο. Μπροστά στην τελική και ολοκληρωτική καταστροφή του τελευταίου τμήματος του νησιού μας, αισθανόμαστε κατάθλιψη και σαν να πάσχουμε από βαριά αρρώστια...

5 Για το θέμα βλ. τα [Θ. Θεοδοσιάδης, Κοτύλεια-Ξηροβούνι-Σκοτεινή. Ένας μοναδικός Γεώτοπος στην Κεντρική Εύβοια. Γεωπάρκο ή Αιολικό Πάρκο;](#) και [Δελτίου Τύπου του ΣΠ.ΕΛ.Ε.Ο. για το α/π στα Κοτύλεια](#) 13/5/2020

6 Τρίγκας Παναγιώτης, Συμβολή στη μελέτη του ενδημισμού της χλωρίδας της νήσου Ευβοίας, διδακτορική διατριβή, Πάτρα 2003.

Μπροστά μας ανοίγεται το δίλημμα της ολικής καταστροφής της Εύβοιας ή το θαύμα μιας επαναστατικής εξανάστασης πολιτών, που θα μας δώσει πίσω τον τόπο μας και την ζωή μας.

* Δικηγόρος

Επιμ/θείς στο ΕΚΠΑ στη Βιώσιμη Ανάπτυξη και το Περιβάλλον
Imperial College Clean Power Professional Certificate